

Na ceste k obchodnej dohode medzi EÚ a USA
Aby bol obchod pre vás prínosom

TRANSATLANTICKÉ OBCHODNÉ A INVESTIČNÉ PARTNERSTVO A REGULÁCIA:

PREHĽAD

Na ceste k obchodnej dohode medzi EÚ a USA

Aby bol obchod pre vás prínosom

OBSAH:

1. PREČO JE DÔLEŽITÁ REGULAČNÁ SPOLUPRÁCA V RÁMCI TTIP?	4
2. PREČO TTIP NEZNÍŽI EXISTUJÚCU OCHRANU V EÚ ALEBO USA?	6
3. AKO BUDE ŠTRUKTÚROVANÝ TEXT DOHODY O TTIP, KTORÝ SA TÝKA SPOLUPRÁCE V OBLASTI REGULÁCIE?	8
3.1. Horizontálne ustanovenia	8
3.1.1. <i>Spolupráca v oblasti regulácie</i>	8
3.1.2. <i>Riadenie budúcich regulačných problémov prostredníctvom orgánu regulačnej spolupráce</i>	8
3.1.3. <i>Technické prekážky obchodu</i>	9
3.1.4. <i>Sanitárne a fyto-sanitárne opatrenia</i>	11
3.2. Odvetvové ustanovenia	12
3.2.1. <i>Chemické látky</i>	12
3.2.2. <i>Kozmetika</i>	13
3.2.3. <i>Strojárstvo</i>	14
3.2.4. <i>Zdravotnícke pomôcky</i>	14
3.2.5. <i>Motorové vozidlá</i>	15
3.2.6. <i>Lieky</i>	15
3.2.7. <i>Služby</i>	16
3.2.8. <i>Textil a odevy</i>	17
3.2.9. <i>Regulačná spolupráca a MSP</i>	18

Na ceste k obchodnej dohode medzi EÚ a USA

Aby bol obchod pre vás prínosom

O TOMTO DOKUMENTE

Tento dokument obsahuje prehľad pozícií EÚ pri rokovaní o regulačnej spolupráci.

Hlavným cieľom rokovaní o transatlantickom obchodnom a investičnom partnerstve (TTIP) je dosiahnuť väčšiu zlučiteľnosť právnych predpisov EÚ a USA. Tento bod má zo všetkých častí rokovaní najväčší potenciál prispieť k rastu a zamestnanosti. Spotrebiteľom tiež prinesie väčší výber a silnejšie, nie slabšie výsledky regulačnej činnosti.

Dosah, ktorý má partnerstvo na reguláciu, do veľkej miery podnecuje verejnú diskusiu o TTIP. Zaznievajú obavy z toho, že väčšia zlučiteľnosť právnych predpisov EÚ a USA môže viesť k zníženiu noriem pre zdravie a bezpečnosť, životné prostredie, ochranu spotrebiteľa a finančnú stabilitu. Nie je to tak.

V tomto dokumente sú načrtnuté ciele EÚ v rámci TTIP prostredníctvom odpovedí na tri otázky:

1. Prečo je dôležitá regulačná spolupráca v rámci TTIP?
2. Ako bude TTIP udržiavať ochranu v EÚ a USA?
3. Aké sú naše skutočné návrhy?

Podrobnejšie informácie o všetkých týchto témach nájdete na [webovom sídle Európskej komisie venovanom TTIP](#).

1. Prečo je dôležitá regulačná spolupráca v rámci TTIP?

Cieľom regulácie zo strany vlád je chrániť občanov pred rizikami, najmä pokiaľ ide o ich zdravie a bezpečnosť, životné prostredie atď. Rozdiely v pravidlách však môžu tiež obmedzovať obchod. Niektoré rozdiely sú nevyhnutné, najmä vzhľadom na odlišné ciele právnych predpisov.

V mnohých prípadoch sú však právne predpisy odlišné z dôvodov, ktoré nesúvisia s cieľovou úrovňou ochrany, napríklad preto, že regulačné orgány v rôznych krajinách vytvorili riešenia na základe domácej situácie, a nie v spolupráci s regulačnými orgánmi z iných krajín. V týchto prípadoch môže regulačná spolupráca zabrániť zbytočným odchýlkam alebo nezrovnalostiam a uľahčiť obchodnú výmenu výrobkov a poskytovanie služieb, zároveň však aj znížiť náklady a podporiť hospodársky rast. Cieľom TTIP je riešiť tieto rozdiely.

Regulačné systémy Európy a USA patria medzi najpokročilejšie a najzložitejšie na svete. Účinne chránia ľudí a vo väčšine prípadov v podobnom rozsahu, hoci často rôznymi spôsobmi.

To tiež znamená, že existuje veľký potenciál pre regulačnú spoluprácu s cieľom vytvoriť nové hospodárske príležitosti a umožniť väčší výber pre spotrebiteľov. Táto spolupráca by takisto mala viesť k lepšej kvalite, dôkladnejšiemu presadzovaniu regulácie a posilneniu našej schopnosti ovplyvňovať kvalitu globálnych pravidiel.

Štyri dôvody, prečo je regulačná spolupráca dôležitá

1. Zamestnanosť a rast

Väčšia zlučiteľnosť právnych predpisov EÚ a USA zníži náklady na obchodovanie cez Atlantický oceán. To znamená, že podniky budú môcť získať nových zákazníkov a rozšíriť svoje podnikanie, čo prispeje k vytváraniu rastu, tvorbe nových pracovných miest a zvýšeniu miezd.

Bude to možné vďaka tomu, že sa spoločnosti budú môcť vyhnúť celému radu zbytočných nákladov. Tie vznikajú pri vývoji a výrobe dvoch odlišných súborov výrobkov určených na predaj na oboch stranách Atlantiku, pri duplicitných testovaniach a osvedčovaní zhody alebo pri zabezpečovaní súladu s inými rozdielnymi a nekonzistentnými regulačnými požiadavkami. Takéto náklady môžu vytvárať neúmerne vysoké prekážky vstupu pre mnohé spoločnosti, najmä pre MSP. Tento problém sa dá riešiť bez dosahu na úroveň ochrany, ktorú poskytujú predpisy krajín na oboch brehoch Atlantiku. Regulačná spolupráca v rámci TTIP sa zameriava na odvetvia, ktoré už zamestnávajú viac ako 30 miliónov ľudí v Európe, napr. farmaceutický priemysel, výrobu automobilov a zdravotnícke pomôcky (úplný zoznam pozri v bode 3.2). Z dohody by však získali všetky odvetvia hospodárstva. Malé a stredné podniky budú z partnerstva profitovať najviac, pretože sú neúmerne postihnuté regulačnými prekážkami obchodu.

2. Väčšia ponuka pre spotrebiteľov

Spotrebiteľia budú môcť využiť širšiu ponuku výrobkov v oblastiach, v ktorých sa zvýši zlučiteľnosť právnych predpisov EÚ a USA.

Na ceste k obchodnej dohode medzi EÚ a USA

Aby bol obchod pre vás prínosom

Napríklad výrobcovia automobilov si myslia, že vďaka TTIP by mohli v Európe aj USA predávať širšiu škálu modelov. Nižšie náklady na obchodovanie by mali viesť aj k nižším cenám.

3. Prísnejšia regulácia, lepšie presadzovanie

TTIP nebude mať za následok zníženie úrovne ochrany alebo bezpečnosti (pozri bod 2). Naopak, v oblastiach, v ktorých TTIP podnieti spoluprácu regulačných orgánov, budú mať spotrebitelia pravdepodobne silnejšie záruky, že budú nakupovať bezpečné a legálne výrobky.

Obe partnerské strany majú jedny z najkvalitnejších regulačných predpisov na svete, ktoré riadia najkvalifikovanejší odborníci. Spolupráca v oblasti regulácie znamená spojenie nadania, skúseností a vedeckých poznatkov v prospech oboch strán.

Zároveň bude spolupráca znamenať prísnejšie presadzovanie pravidiel, čo je kľúčovou výzvou pre verejné orgány. V oblastiach, v ktorých TTIP odstráni zbytočnú duplicitu (napr. kontroly tovární na lieky a zdravotnícke pomôcky), sa uvoľnia zdroje na ďalšie užitočné úlohy.

Užšia spolupráca EÚ a USA takisto podporí riešenie spoločných výziev, napríklad zabezpečenie toho, aby výrobky dovážané z iných krajín boli v súlade s našimi pravidlami. Avšak výrobky, ktoré nespĺňajú požiadavky EÚ, sa na európsky trh nedostanú.

4. Väčší vplyv na medzinárodnej scéne

Žijeme v globálnej ekonomike, riešenie regulačných problémov si preto vyžaduje medzinárodnú spoluprácu. O mnohých otázkach týkajúcich sa regulácie sa diskutuje na pôde medzinárodných organizácií.

Užšia regulačná spolupráca medzi EÚ a USA v rámci TTIP by mohla podporiť rozvoj, aktualizáciu a vykonávanie medzinárodných predpisov a noriem. Ak sa USA a EÚ dohodnú na spoločnom prístupe, pravdepodobnosť, že spoluprácu prijmú aj ďalšie krajiny, bude oveľa vyššia.

Toto partnerstvo postupne naberie význam s posilnením úlohy rozvíjajúcich sa ekonomík, ktorú zohrávajú na medzinárodnej scéne.

Rozšírenie spolupráce medzi EÚ a USA prispeje k odstraňovaniu prekážok obchodu na celom svete. Okrem toho pomôže zabezpečiť, aby medzinárodné predpisy poskytovali najvyššiu možnú úroveň ochrany a odrážali hodnoty, ako sú rešpektovanie jednotlivca, právny štát a otvorené trhy, ktoré Európa vyznáva spoločne so Spojenými štátmi.

2. Prečo TTIP nezniží existujúcu ochranu v EÚ alebo USA?

Verejná diskusia o dohode o TTIP, ktorá prebieha v mnohých krajinách EÚ, je pozitívnym krokom pre európske demokracie. Prezentácia čo najväčšieho počtu stanovísk zlepší informovanosť o výsledku.

Boli však vyjadrené aj mnohé obavy. Je dôležité ujasniť si fakty a odstrániť prípadné nedorozumenia.

Je potrebné vyjasniť, že:

TTIP nezniží regulačnú ochranu ľudí alebo životného prostredia.

Príklady uvedené v tejto poznámke ukazujú, že existuje mnoho oblastí, v ktorých právne predpisy EÚ a USA zabezpečujú rovnako vysokú úroveň ochrany. V týchto prípadoch budeme schopní dosiahnuť väčšiu zlučiteľnosť našich systémov bez toho, aby sa znížila úroveň ochrany.

V iných oblastiach uplatňujú EÚ a USA rozličné prístupy k regulácii, ktoré znamenajú rôzne úrovne ochrany.

Napríklad EÚ má veľmi podrobné právne predpisy, ktoré stanovujú, kedy a ako sa môžu v EÚ pestovať alebo predávať **geneticky modifikované výrobky**. Naše pravidlá umožňujú dovoz a pestovanie niektorých produktov, ale sú oveľa prísnejšie ako porovnateľné pravidlá USA.

V podobných prípadoch nie je možné dosiahnuť, aby boli systémy zlučiteľné, pretože sme prostredníctvom našich legislatívnych procesov prijali rôzne demokratické rozhodnutia o tom, ktoré pravidlá sú pre naše spoločnosti tie správne. TTIP nebude nijako vplývať na zmenu takýchto právnych predpisov.

To isté platí pre **hormonálne ošetrované mäso**. Právne predpisy EÚ stanovujú v tejto oblasti požiadavky, ktoré TTIP nezmení.

Podobný, i keď nie rovnaký príklad, je chemický priemysel.

EÚ a USA regulujú oblasť chemických látok odlišne. Hlavné európske právne predpisy – známe pod názvom REACH – vyžadujú, aby chemické látky predávané v Európe boli registrované Európskou chemickou agentúrou. Registráciu musí sprevádzať komplexný súbor údajov. Právne predpisy USA – obsiahnuté predovšetkým v zákone o kontrole toxických látok – si nevyžadujú takúto registráciu alebo predloženie údajov.

Ani v tomto prípade TTIP nebude meniť základné právne predpisy. Látky, ktoré nespĺňajú požiadavky nariadenia REACH, sa nebudú môcť v žiadnom prípade predávať v EÚ, a to bez ohľadu na to, či ich možno predávať alebo používať v USA.

TTIP neovplyvní právo prijímať nové regulačné opatrenia ani jednej zo zúčastnených strán.

Nijaké ustanovenie v TTIP neoslabí zmluvy EÚ alebo ústavy členských štátov, ktoré stanovujú právo vlád prijímať právne predpisy a nariadenia vo verejnom záujme.

V texte dohody o TTIP sa výslovne potvrdí zvrchované právo prijímať nové regulačné iniciatívy, uskutočňovať reguláciu na dosiahnutie legitímnych cieľov verejnej politiky a zabezpečiť, aby naše právne predpisy a politiky zaistovali a podporovali vysokú úroveň ochrany v oblastiach životného prostredia, zdravia, bezpečnosti, ochrany spotrebiteľov a pracovníkov a finančnej stability tak, ako sa stanovuje v zmluvách EÚ.

Na ceste k obchodnej dohode medzi EÚ a USA

Aby bol obchod pre vás prínosom

Pokiaľ ide o spoluprácu orientovanú na budúcu reguláciu, snahou EÚ je podnieť regulačné orgány, aby pri svojej činnosti spolupracovali v čo najskoršej fáze.

Cieľom je v maximálne možnej miere sa vyhnúť technickým rozdielom, ktoré nie sú nevyhnutné a ktoré iba zvyšujú náklady na dodržiavanie predpisov bez toho, aby prinášali akékoľvek výhody v oblasti ochrany.

Ak sa však nenájdu takéto riešenia, regulačné orgány budú môcť konať úplne samostatne, ako je to už dnes. V rámci TTIP by vo svojich budúcich rozhodnutiach v žiadnom prípade neboli nútené klásť obchodné alebo hospodárske hľadiská nad ochranu záujmov verejnej politiky. TTIP ani nezavedie do nášho rozhodovacieho procesu požiadavky, ktoré by mohli oddialiť prijatie regulačných opatrení.

TTIP nebude obchádzať úlohu parlamentov, vlád alebo zainteresovaných strán v regulačnom postupe.

Dohodou sa nezmenia zásady a postupy stanovené v zmluvách EÚ, ktorými sa určuje, ako by sa mali vypracovávať naše právne predpisy.

To znamená, že Európska komisia bude naďalej predkladať návrhy a Európsky parlament a Rada Európskej únie budú aj naďalej plniť svoje úlohy spoluzákonodarcov. V súlade s ustanoveniami Zmluvy o EÚ sa budú podrobnejšie pravidlá naďalej prijímať prostredníctvom delegovaných a vykonávacích aktov. Samotnú dohodu o TTIP budú musieť plne, demokraticky a transparentne schváliť Európsky parlament a členské štáty EÚ.

Ani po prijatí dohody o TTIP regulačná spolupráca nezmení spôsob, akým každá strana pristupuje k regulácii. Od obidvoch strán sa očakáva, že si o svojich regulačných zámeroch budú navzájom vymieňať informácie a informovať verejnosť. Podporí sa

tým väčšia informačná interakcia medzi regulačnými orgánmi a lepšie regulačné výsledky.

Obe strany majú veľmi vysokú úroveň regulačnej ochrany.

Kvalita právnych predpisov EÚ je veľmi vysoká, je to však mýtus, že vždy poskytujú vyššiu úroveň ochrany ako právne predpisy USA. Mechanizmy na reguláciu a presadzovanie práva v USA v niektorých oblastiach patria medzi najprepracovanejšie a najúčinné na svete.

V Amerike sa napríklad mnohé kozmetické výrobky, ako sú ochranné krémy na opaľovanie, považujú za voľne predajné lieky. To znamená, že musia byť vedecky preskúmané a schválené príslušnými orgánmi pred tým, ako môžu byť predávané spotrebiteľom.

V Európe musia kozmetické spoločnosti preukázať, že ich výrobky sú bezpečné a obsahujú bezpečné zložky. Potom tieto spoločnosti môžu zaregistrovať svoje výrobky pred ich uvedením na trh.

To neznamená, že EÚ musí kopírovať právne predpisy USA alebo naopak, prípadne, že EÚ poskytuje nižšiu úroveň ochrany. Obe strany jednoducho uplatňujú rozdielne prístupy.

3. Ako bude štruktúrovaný text dohody o TTIP, ktorý sa týka spolupráce v oblasti regulácie?

Vo všeobecnosti možno rozdeliť pravdepodobné budúce ustanovenia o regulácii do dvoch skupín.

Obsahom **horizontálnych** častí dohody o TTIP bude opis spôsobu, akým sa uskutočňuje regulácia, a spoločné zásady a osvedčené postupy. Takisto sa v nich určia spôsoby spolupráce regulačných orgánov.

Obsahom **sektorových** častí budú pravidlá týkajúce sa špecifických hospodárskych sektorov. Tieto pravidlá majú slúžiť na zníženie zbytočnej duplicity regulačných požiadaviek, ako aj stanovenie agendy pre budúcu spoluprácu.

Ďalšie dve časti dohody – práca v oblasti cieľ a MSP – sú rovnako dôležité pre zlepšovanie regulačnej spolupráce.

3.1. Horizontálne ustanovenia

3.1.1. Spolupráca v oblasti regulácie

Prvá časť regulačného piliera zahŕňa systémy na podporu spolupráce medzi regulačnými orgánmi na oboch stranách.

Cieľom je zaviesť systémy, ktoré by umožnili, aby regulačné orgány EÚ a USA spolupracovali so svojimi partnermi pri tvorbe nových pravidiel a revízií existujúcich pravidiel.

Výhody TTIP

Elektrické automobily

Spolupráca už funguje napríklad v oblasti elektrických automobilov, kde orgány EÚ a USA pracujú na spoločných normách pre zástrčky a infraštruktúry, ktoré budú potrebné na ich fungovanie vo veľkom rozsahu.

Každá strana si však zachová svoj prístup k regulácii. Cieľom je prekonávať rozdiely medzi týmito dvoma systémami. Spolupráca na začiatku procesu umožňuje orgánom EÚ a USA vymieňať si skúsenosti a názory na to, aký je najlepší spôsob riešenia otázok, ktoré si vyžadujú regulačné opatrenia. To by malo viesť k regulácii, ktorá je kompatibilnejšia, ale zároveň účinnejšia a efektívnejšia. Znamenalo by to menej prekážok obchodu, kvalitnejšiu reguláciu a jej účinnejšie presadzovanie.

Je potrebné zopakovať, že nič by nebránilo ktorejkoľvek strane v tom, aby uplatnila vlastný prístup v prípade, že dohoda nebude možná, avšak obe strany by mali rešpektovať zásadu dialógu a zvážiť rôzne možnosti.

Otázky, o ktorých sa rokovalo v rámci tejto kapitoly, zahŕňajú osvedčené regulačné postupy, ako napríklad konzultácie zainteresovaných strán, a spôsoby, akými môžu posúdenia vplyvu presnejšie identifikovať nielen sociálny a environmentálny dosah navrhovaných právnych predpisov, ale aj vplyvy na medzinárodný obchod.

3.1.2. Riadenie budúcich regulačných problémov prostredníctvom orgánu regulačnej spolupráce

EÚ navrhuje, aby sa v rámci TTIP vytvoril orgán regulačnej spolupráce zložený z vrcholových zástupcov regulačných orgánov EÚ a USA, ktorý stanoví priority regulačnej spolupráce.

Na ceste k obchodnej dohode medzi EÚ a USA

Aby bol obchod pre vás prínosom

Spoločný orgán by fungoval ako fórum na výmenu názorov a plánovanie spolupráce v oblasti nových technológií a rizík a našich regulačných opatrení na tieto riziká.

Predstavoval by spoločnú platformu na výmenu informácií o týchto otázkach medzi regulačnými orgánmi, avšak bez právomoci prijímať právne akty. Spoločný orgán by neprevzal nijaké príslušné administratívne a regulačné postupy na oboch stranách Atlantiku. Rozhodnutia o regulácii zostanú v rukách vnútroštátnych regulačných a legislatívnych orgánov alebo inštitúcií.

Úlohou tohto orgánu bude takisto stanoviť priority a vniesť väčšiu transparentnosť do existujúcej regulačnej spolupráce, ktorá sa v súčasnosti uskutočňuje na báze *ad hoc*.

Bude uverejňovať pravidelné správy a spolupracovať s externými zainteresovanými stranami, ako sú odbory, spotrebiteľia, podniky, mimovládne organizácie a široká verejnosť. Na objasnenie treba poznamenať, že žiadna z týchto zainteresovaných strán (podniky ani ďalšie subjekty) nebude členom tohto orgánu. Orgán bude musieť zahŕňať aj zákonodarcov z EÚ a USA.

3.1.3. Technické prekážky obchodu

Jednotlivé krajiny často stanovujú technické požiadavky na dizajn výrobkov tak, aby boli bezpečné, kompatibilné s inými systémami (napr. mobilné telefóny a siete) a kvalitné.

Ak sú tieto požiadavky rozdielne medzi dvoma trhmi, ako je európsky a americký, môžu pôsobiť ako prekážky obchodu tým, že nútia podniky, aby vyrábali dva odlišné výrobky, aj keď obidva môžu byť rovnako bezpečné.

Testovanie potrebné na zabezpečenie súladu výrobkov s technickými požiadavkami (posudzovanie zhody) môže pôsobiť ako prekážka, pretože pre cudzincov môže byť zložitejšie alebo nákladnejšie zabezpečiť testovanie výrobkov a ich certifikáciu ako pre domácich výrobcov.

Výhody TTIP

Zvýšenie zlučiteľnosti požiadaviek na výrobky a ich testovanie

EÚ chce, aby TTIP pomohlo vytvoriť spoločné alebo zlučiteľné technické požiadavky a postupy posudzovania zhody v EÚ a USA bez toho, aby sa znížila úroveň ochrany.

Mohlo by sa to uskutočniť napríklad prostredníctvom podpory štandardizačných orgánov v EÚ a USA, aby pri tvorbe svojich noriem prihliadali na normy vypracované na druhej strane Atlantiku. Ďalší spôsob by mohla predstavovať spolupráca medzi orgánmi EÚ a USA.

Rozdiely v normách a postupoch posudzovania zhody sa identifikovali ako jedna z hlavných prekážok vývozu firiem z EÚ do USA, najmä MSP.

Na ceste k obchodnej dohode medzi EÚ a USA

Aby bol obchod pre vás prínosom

Jedným z najvýznamnejších úspechov medzinárodnej regulačnej spolupráce je dohoda Svetovej obchodnej organizácie o technických prekážkach obchodu (TBT), ktorej skoršia verzia nadobudla účinnosť v roku 1980.

Dohoda sa vzťahuje na zákony, iné právne predpisy a normy, ktoré sa týkajú vlastností výrobkov a ich označenia, ako aj metód na kontrolu súladu výrobkov s týmito požiadavkami.

Ak sa vlastnosti výrobkov stanovia v záväznom právnom predpise, potom sa takýto právny predpis nazýva technický predpis. Ak vlastnosti výrobku nie sú právne záväzné, ide o normy.

Normy opisujú konkrétne technické riešenia, sú vypracované na základe konsenzu všetkých zainteresovaných strán a môžu sa použiť na podporu technických predpisov.

Postupy na kontrolu toho, či je výrobok v súlade s technickým predpisom alebo normou, sa nazývajú postupy posudzovania zhody.

Pravidlá WTO vyžadujú, aby boli všetky normy nediskriminačné a netvorili prekážky obchodu vo vyššej miere, aká je nevyhnutná na dosiahnutie legitímnych cieľov, ako sú ochrana zdravia, bezpečnosti, spotrebiteľa alebo životného prostredia.

V rámci TTIP by EÚ chcela ísť nad rámec existujúcich pravidiel dohody WTO o TBT vo všetkých prípadoch, kde je to možné. Cieľom je zachovať vysokú úroveň bezpečnosti obchodovaných výrobkov a zároveň zabrániť zbytočným prekážkam obchodu, ktoré nijako nezvyšujú úroveň ochrany, ako aj podnietiť rast a zamestnanosť.

Medzi návrhy EÚ patria:

- spolupráca EÚ a USA v medzinárodných orgánoch, ktoré pripravujú technické predpisy a normy,
- podpora užšej spolupráce medzi štandardizačnými organizáciami EÚ a USA,
- podpora väčšieho prijatia výsledkov testovania z laboratórií v EÚ zo strany USA na účely postupov posudzovania zhody Spojených štátov amerických,
- zvýšenie transparentnosti pri príprave a prijímaní technických predpisov a noriem.

Na ceste k obchodnej dohode medzi EÚ a USA

Aby bol obchod pre vás prínosom

3.1.4. Sanitárne a fyto-sanitárne opatrenia

Sanitárne a fyto-sanitárne opatrenia sú zákony a iné právne predpisy, ktoré podporujú bezpečnosť potravín a zdravie zvierat a rastlín. Sú nevyhnutné na ochranu zdravia ľudí a na zachovanie dôvery verejnosti v poľnohospodársky a potravinový sektor, ktorý zabezpečuje príjmy pre mnohých Európanov v mestách a na vidieku.

Ako už bolo uvedené, EÚ a USA majú rozličné názory na niektoré oblasti regulácie potravín, ale v mnohých ďalších sú naše prístupy bližšie. Posilnením spolupráce v týchto oblastiach môže TTIP vytvoriť nové príležitosti pre mnohých Európanov.

Výhody TTIP

Urýchlenie postupov pre poľnohospodársky vývoz

Spojené štáty majú prísne pravidlá, ktoré zabraňujú, aby sa v dôsledku dovozov na ich územie dostali nové škodlivé organizmy alebo choroby. To znamená, že skôr ako sa európske výrobky dostanú na americký trh, musia byť schválené orgánmi USA.

Problém je v tom, že tento proces trvá roky – napríklad v prípade európskych broskýň je to 12 rokov – čo je v neprospech výrobcov z EÚ.

EÚ navrhuje, aby sa do TTIP zahrnuli jasné lehoty a postupy schvaľovania a certifikácie, a aby sa v niektorých prípadoch kontroly a právne predpisy EÚ mohli považovať za rovnocenné s kontrolami v USA, čím sa úplne odstráni potreba kontrol z americkej strany.

Uznanie našich potravinových noriem, keď sú skutočne rovnocenné

EÚ a USA majú odlišné názory na niektoré aspekty bezpečnosti potravín. Ale v ostatných prípadoch môžeme mať síce odlišné, pritom však rovnocenné riešenia toho istého problému.

Napríklad aby sa zabezpečilo, že ustrice neobsahujú nebezpečné baktérie, USA testujú vodu, v ktorej sa chovajú. V Európe testujeme samotné ustrice. Vedci potvrdzujú, že obidva spôsoby sú rovnako účinné.

TTIP vytvára príležitosti, aby naše orgány dospeli k dohode. Ak by sa to podarilo, holandskí a španielski chovatelia ustríc by získali prístup na nový, lukratívny trh.

Podobne ako rokovania týkajúce sa TBT, aj tieto rozhovory sa zakladajú na pravidlách WTO. Cieľom dohody WTO o sanitárnych a fyto-sanitárnych (SPS) opatreniach z roku 1994 je zabezpečiť jednoduché obchodovanie s bezpečnými – a výlučne bezpečnými – výrobkami a zabrániť šíreniu chorôb zvierat alebo rastlín (napríklad choroby šialených kráv alebo vtáčej chrípky).

V dohode sa stanovujú základné pravidlá v otázkach, ako sú používanie medzinárodných noriem a rešpektovanie vedeckých zásad.

Ako sa uvádza vyššie, EÚ považuje TTIP za príležitosť ísť nad rámec pravidiel WTO.

Niektoré z našich návrhov:

- zlepšiť rýchlosť, predvídateľnosť a transparentnosť postupov na schválenie dovozu z určitých poľnohospodárskych a potravinárskych podnikov,

Na ceste k obchodnej dohode medzi EÚ a USA

Aby bol obchod pre vás prínosom

- každá strana uplatňuje svoje pravidlá SPS na celé územie druhej strany ako celku vzhľadom na to, že rovnaké pravidlá pre bezpečnosť potravín sa uplatňujú na celom území. USA nie vždy uznávajú, že všetky členské štáty EÚ uplatňujú rovnaké pravidlá,
- obe strany prijímajú zásadu „regionalizácie“, pokiaľ ide o ohniská špecifických chorôb. Choroby môžu mať veľmi malý geografický rozsah. Ak sú dobre ohraničené, neexistuje žiaden dôvod na zablokovanie vývozu z iných regiónov celého územia,
- uznať rovnocennosť osobitných pravidiel, postupov testovania a kontrol.

3.2. Odvetvové ustanovenia

EÚ sa domnieva, že akákoľvek seriózna dohoda o regulačnej spolupráci by sa mala zaoberať aj osobitnými predpismi, ktoré sa vzťahujú na konkrétne odvetvia hospodárstva.

Regulačné orgány z oboch strán od začiatku rokovaní intenzívne pracovali na identifikácii oblastí, v ktorých TTIP môže vyústiť do konkrétnych regulačných úspor v konkrétnych sektoroch.

Úsilie by sa malo zamerať na odstránenie existujúcich prekážok obchodu bez toho, aby sa akokoľvek narušili regulačné ciele. Po implementácii dohody by sa mal stanoviť aj program budúcej spolupráce.

EÚ doteraz predložila návrhy v siedmich oblastiach (chemických látok, kozmetiky, v sektore strojárstva, zdravotníckych pomôcok, motorových vozidiel, farmaceutických výrobkov a textílií). Je potrebné poznamenať, že v niektorých z nich transatlantický priemysel sleduje dosiahnutie spoločných regulačných cieľov. Ďalej v texte uvádzame súhrn hlavných návrhov EÚ.

3.2.1. Chemické látky

Súčasný právny predpis EÚ a USA o chemických látkach sa výrazne líšia, nie je teda možná harmonizácia ani vzájomné uznávanie.

EÚ vidí priestor na spoluprácu v štyroch oblastiach, v rámci svojich príslušných pravidiel, ktorej cieľom je:

- stanovenie priorít na posudzovanie chemických látok,
- zosúladenie klasifikácie a označovania chemických látok,
- identifikácia a riešenie nových alebo vznikajúcich problémov,

Na ceste k obchodnej dohode medzi EÚ a USA

Aby bol obchod pre vás prínosom

- uľahčenie výmeny údajov pri zachovaní ochrany dôverných obchodných informácií.

Tieto kroky by mohli zlepšiť účinnosť našich systémov, a tým znížiť náklady podnikov a regulačných orgánov.

Výhody TTIP

Spolupráca počas hodnotenia chemických látok

Hoci sú systémy regulácie chemických látok v EÚ a USA veľmi rozdielne, existujú oblasti, v ktorých by mohli pracovať spoločne. Napríklad regulačné orgány by sa mohli dohodnúť na spolupráci pri hodnotení rovnakých chemických látok.

Postupy na hodnotenie chemických látok by sa nezmenili, ale regulačné orgány by mohli posudzovať tie isté látky v tom istom čase a vymieňať si postupne informácie.

Ušetrili by sa tým náklady pre podniky, keďže v rovnakom čase by sa mohli využiť rovnaké testy a regulačné orgány, ktoré musia testy posúdiť, ale nemalo by to vplyv na úroveň ochrany, ktorú ponúkajú právne predpisy EÚ.

3.2.2. Kozmetika

Regulačné orgány EÚ a USA už úzko spolupracujú v oblasti kozmetických výrobkov. EÚ navrhuje ďalšie prehĺbenie spolupráce v čo najväčšej miere formou:

- priblíženia našich vedeckých metód posudzovania a spôsobu, akým sa testujú výrobky,
- rozvoja a používania alternatív k testovaniu na zvieratách,
- zosúladenia vzájomných požiadaviek na označovanie,
- užšieho vzájomného úsilia prostredníctvom Medzinárodnej spolupráce v oblasti regulácie kozmetických výrobkov (International Cooperation on Cosmetics Regulation, ICCR), ktorá spája regulačné orgány z EÚ, USA, Kanady, Japonska a Brazílie.

Výhody TTIP

Uľahčenie obchodu v oblasti prípravkov na opaľovanie

V EÚ sa môžu používať len vedecky posúdené, bezpečné a povolené UV filtre v prípravkoch na opaľovanie.

V USA tiež, ale uplatňuje sa tam odlišný postup schvaľovania. V dôsledku toho výrobcovia musia požiadať o povolenie v EÚ a USA na základe rôznych hodnotení bezpečnosti.

TTIP môže podporiť výmenu vedeckých hodnotení existujúcich a nových UV filtrov medzi regulačnými orgánmi na oboch stranách, a tak urýchliť povoľovanie výrobkov na jednom trhu, ktoré už boli schválené na druhom trhu.

Spotrebitelia by preto profitovali zo širšej škály inovatívnych a bezpečných výrobkov.

Na ceste k obchodnej dohode medzi EÚ a USA

Aby bol obchod pre vás prínosom

3.2.3. Strojárstvo

Strojársky priemysel zahŕňa mechanické, elektrické a elektronické zariadenia a výroby.

Výhody TTIP

Uľahčenie možnosti súťažiť v USA pre európskych vývozcov z odvetvia strojárskeho priemyslu.

Európa je veľmi úspešná vo výrobe strojov, ktoré sa používajú v továrňach na výrobu iných výrobkov. Vývoz do Spojených štátov je sťažený, pretože USA často nepoužívajú medzinárodné normy (v tomto prípade normy ISO/IEC) a náklady na posudzovanie zhody sú vysoké.

Keďže len malé množstvo takýchto výrobkov sa vyrába sériovo – sú prispôbivé potrebám každého zákazníka – fixné náklady sú vysoké.

EÚ sa domnieva, že TTIP môže vytvoriť priestor na užšiu spoluprácu európskych a amerických regulačných orgánov v oblasti strojárstva s cieľom uľahčiť obchod.

EÚ navrhuje, aby TTIP:

- poskytovalo základ pre spoluprácu medzi regulačnými orgánmi s cieľom podporiť zosúladenie budúcich právnych predpisov,
- podporovalo spoluprácu medzi príslušnými štandardizačnými organizáciami s cieľom vypracovať v budúcnosti čo najviac spoločných noriem,
- zabezpečilo spoluprácu medzi orgánmi presadzovania práva,
- preskúmalo spôsoby na zjednodušenie postupov posudzovania zhody a vyhnutie sa duplicitnému testovaniu alebo certifikácii.

3.2.4. Zdravotnícke pomôcky

EÚ sa domnieva, že TTIP môže pomôcť rozšíriť spoluprácu s USA týkajúcu sa zdravotníckych pomôcok v mnohých oblastiach vrátane:

- auditu systémov správy kvality (quality management systems, QMS). Ide o kontroly výrobcov s cieľom zabezpečiť, aby mali zavedené systémy na výrobu bezpečných výrobkov. Vzájomné uznávanie kontrol by ušetrilo čas a náklady pre regulačné orgány aj priemysel,
- systémov identifikácie a vysledovateľnosti zdravotníckych pomôcok. Sú známe ako unikátne identifikácie pomôcok a ak by boli harmonizované, boli by účinnejšie a efektívnejšie,
- formulárov pre spoločnosti, ktoré žiadajú povolenie na uvádzanie nových produktov na trh. Spoločné formuláre by zjednodušili postup žiadosti o schválenie v oboch jurisdikciách súčasne.

Výhody TTIP

Unikátna identifikácia pomôcky pre zdravotnícke pomôcky.

Schopnosť identifikovať jednotlivé zdravotnícke pomôcky (napr. kardiostimulátory alebo umelé kĺby) je nevyhnutná v prípade stiahnutí výrobkov od používateľov.

Obe strany v súčasnosti pracujú na budúcich systémoch identifikácie zdravotníckych pomôcok. Zlučiteľnosť systémov by podporila obchod a zaručila by, že výrobky sa v prípade potreby dajú vysledovať bez ohľadu na to, kde boli vyrobené.

Na ceste k obchodnej dohode medzi EÚ a USA

Aby bol obchod pre vás prínosom

3.2.5. Motorové vozidlá

Pokiaľ ide o TTIP, cieľom EÚ je dosiahnuť väčšiu zlučiteľnosť právnych predpisov o motorových vozidlách bez toho, aby sa museli znížiť normy na oboch stranách.

Výhody TTIP:

Uznávanie noriem bezpečnosti automobilov

Predpisy týkajúce sa bezpečnosti automobilov sú v USA a EÚ odlišné, a to aj v tých prípadoch, v ktorých v konečnom dôsledku poskytujú porovnateľnú úroveň bezpečnosti. V skutočnosti je už teraz v rámci osobitného európskeho schvaľovacieho systému možné používať na európskych cestách vozidlá schválené v USA.

Komisia by prostredníctvom TTIP chcela dosiahnuť, aby regulačné orgány formálne uznali, že dôležité časti našich dvoch regulačných systémov sú v otázkach bezpečnosti do veľkej miery totožné a mohli by byť akceptované na oboch stranách Atlantiku.

To by znamenalo väčšiu podporu obchodu v automobilovom odvetví, keďže sa odhaduje, že regulačné rozdiely majú oveľa väčší vplyv na náklady spojené s vývozom do USA ako clá.

EÚ má tri hlavné ciele:

- zabezpečiť vzájomné uznanie kritickej masy existujúcich noriem a predpisov,
- pre všetky ostatné existujúce predpisy vypracovať strednodobý program na vývoj globálnych bezpečnostných predpisov prostredníctvom Európskej hospodárskej komisie Organizácie Spojených národov (EHK OSN),

- užšie spolupracovať na vypracovaní predpisov v budúcnosti, najmä pokiaľ ide o nové technológie.

3.2.6. Lieky

Úzka spolupráca regulačných orgánov v oblasti liekov už funguje.

EÚ navrhuje niekoľko oblastí prehĺbenia spolupráce, vrátane:

- uznávania vzájomných kontrol správnej výrobných praxe výrobných závodov, aby sa predišlo zdvojeniu práce a nákladov,
- umožnenia výmeny dôverných informácií na podporu viacerých spoločných hodnotení nových liekov,
- harmonizácie našich požiadaviek na schvaľovanie biologicky podobných liekov – výrobkov podobných biologickým liekom, ktoré už majú licenciu,
- zefektívnenia systému povoľovania generických liekov,
- spolupráce na zlepšení medzinárodných usmernení na testovanie liekov pre deti.

Výhody TTIP

Odstránenie nadbytočných kontrol

Kompetentné orgány musia kontrolovať továrne, ktoré vyrábajú lieky alebo zdravotnícke pomôcky, aby sa zabezpečilo, že ich výrobky sú bezpečné a vysoko kvalitné.

To isté platí pre zariadenia, ktoré vyrábajú potraviny. Ak chcú v súčasnosti výrobcovia predávať na trhoch EÚ aj USA, príslušné orgány ich musia skontrolovať na oboch

Na ceste k obchodnej dohode medzi EÚ a USA

Aby bol obchod pre vás prínosom

stranách, niekedy sa kontroluje aj dodržiavanie rovnakých pravidiel. Pre výrobcov sú tieto kontroly zbytočnými nákladmi.

Dôležitejšie však je, že duplicitné kontroly znamenajú neefektívne využívanie zdrojov našich orgánov.

EÚ chce v rámci TTIP formalizovať vzťahy dôvery medzi orgánmi na oboch stranách, aby sa mohli vzájomne spoľahnúť na svojich kontrolórov, čím sa ušetrí čas a peniaze pre všetkých. Zároveň sa pre ľudí zaistí ešte vyššia bezpečnosť prostredníctvom produktívnejšieho využitia obmedzených zdrojov kontrolných orgánov.

3.2.7. Služby

Regulácia sa nevzťahuje len na výrobky. Sektory služieb často patria medzi najviac regulované odvetvia hospodárstva a odôvodnene.

Vieme napríklad, že riadenie finančného sektora musí byť veľmi dôkladné, a že silná regulácia je nevyhnutná na zabezpečenie potrebnej kvalifikácie našich poskytovateľov odborných služieb. Rozsah regulácie v sektore služieb znamená väčší potenciál zo spolupráce v oblasti regulácie.

Výhody TTIP

Vytváranie nových pracovných príležitostí pre európskych odborníkov v USA a naopak

EÚ zastáva názor, že TTIP by tiež malo vytvoriť príležitosti pre jednotlivcov. Preto chceme, aby odborníci mohli pracovať na oboch stranách Atlantiku.

EÚ navrhuje, aby sa v rámci TTIP pre obe strany určili spôsoby na uľahčenie uznávania kvalifikácií vo vybraných regulovaných povolaniach.

Posilnenie finančnej stability.

Jedna z vecí, ktoré sme sa z finančnej krízy v roku 2008 naučili je, že riziká pre finančnú stabilitu nerešpektujú hranice. Preto vlády v dôsledku krízy zintenzívnili medzinárodnú koordináciu prostredníctvom orgánov, ako sú G20 a medzinárodná Rada pre finančnú stabilitu.

EÚ je presvedčená, že dohoda o TTIP môže tiež prispieť k tejto koordinácii tým, že zabezpečí, aby dva najväčšie svetové trhy finančných služieb – ktoré tvoria jadro globálneho systému – jednotnejšie uplatňovali všeobecné medzinárodné pravidlá.

Na ceste k obchodnej dohode medzi EÚ a USA

Aby bol obchod pre vás prínosom

Obe strany by mohli bez obmedzení uplatňovať prudenciálnu reguláciu na dosiahnutie finančnej stability. Táto regulácia by však bola pri vyššej miere konzistentnosti účinnejšia, čím by sa zvýšila finančná stabilita.

Napríklad v súčasnosti implementujeme pravidlá týkajúce sa obchodu s derivátmi, ktoré spustili finančnú krízu. Naša spolupráca bola užitočná, ale mohla byť ešte účinnejšia a efektívnejšia, keby sme mali štruktúrovaný vzťah.

EÚ je presvedčená, že existuje významný potenciál pre budúcu spoluprácu týkajúcu sa služieb v oblastiach, ako sú:

- finančné služby,
- uznávanie odborných kvalifikácií,
- telekomunikačné služby,
- zvýšenie transparentnosti v spôsobe vypracovania regulačných predpisov v odvetví služieb.

3.2.8. *Textil a odevy*

EÚ navrhuje posilniť existujúcu transatlantickú spoluprácu v týchto troch hlavných oblastiach:

- označovanie, vrátane vzájomného uznávania symbolov starostlivosti o výroby a zosúladenia názvov nových textilných vlákien,
- bezpečnosť výrobkov a ochrana spotrebiteľa – vrátane spolupráce na vyjasnení požiadaviek na požiarnu bezpečnosť vlákien – a
- dobrovoľné normy a metódy testovania – snaha o zblížovanie v oblastiach, ako sú ochranné odevy, technické textilie a bezpečnosť detí.

Výhody TTIP

Bezpečné výrobky a uľahčenie obchodu v oblasti textilu

Odev často nie je považovaný za nebezpečný výrobok, môže však predstavovať skutočné riziko pre spotrebiteľov, a to či z dôvodu horľavosti alebo nekvality ochranného odevu. Ide o jedno z najvýznamnejších svetových odvetví podnikania. EÚ aj USA dovážajú a vyvážajú veľké množstvá oblečenia.

Podpora spolupráce v oblasti posudzovania bezpečnosti odevov by uľahčila presadzovanie pravidiel na oboch stranách.

Na ceste k obchodnej dohode medzi EÚ a USA

Aby bol obchod pre vás prínosom

3.2.9. Regulačná spolupráca a MSP

Regulačné prekážky obchodu neúmerne postihujú práve malé podniky. Dodržanie súladu s predpismi často predstavuje fixné náklady, ktoré sú rovnaké bez ohľadu na veľkosť spoločnosti, čo znamená, že tieto náklady sú proporčne výrazne vyššie pre menšie podniky. Práca na regulačnej spolupráci preto pravdepodobne prinesie MSP významný prospech.

Výhody TTIP

Pomoc pre malé a stredné podniky pri zisťovaní právnych predpisov, ktoré musia dodržiavať.

Menšie spoločnosti majú obmedzené zdroje na to, aby udržali krok s reguláciou na zahraničných trhoch. Už len náklady na analýzu súladu s aktuálnymi predpismi môžu zabrániť ich vstupu na nový trh.

EÚ preto chce, aby každá strana vytvorila webové sídlo, ktoré bude poskytovať MSP jednoduchý prístup k všetkým pravidlám vzťahujúcim sa na ich výrobky na každom trhu, ako aj ku všetkým záväzkom prijatým v rámci TTIP. Toto sídlo by malo obsahovať aj online vyhľadávací nástroj, aby tieto komplexné informácie bolo možné získať naraz len zadaním štandardného medzinárodného kódu pre ich výrobky.

EÚ chce zabezpečiť, aby mali MSP možnosť využiť uvedené výhody a usiluje sa o začlenenie vyhradenej kapitoly pre MSP do dohody o TTIP.

Táto kapitola by zahŕňala:

- záväzok oboch strán vytvoriť webové sídlo, ktoré bude poskytovať MSP jednoduchý prístup k všetkým pravidlám vzťahujúcim sa na ich výrobky na každom trhu, ako aj ku všetkým záväzkom prijatým v rámci TTIP. (pozri príklad 1 v oddiele 1),
- posilnenú spoluprácu medzi EÚ a USA a výmenu najlepších postupov týkajúcich sa politik v prospech MSP,
- osobitný výbor na monitorovanie vykonávania TTIP pre MSP z hľadiska MSP a zabezpečenie zohľadnenia ich osobitných potrieb.